

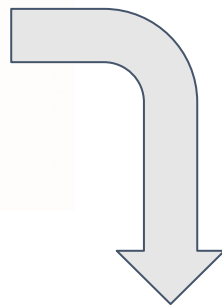

Trantsizio ekosoziala

UEU jardunaldiak, 2023-06-30
Zigor Ibarzabal Bastarrika
zibarzabal@ehi.ikastola.eus

Eskolako Agenda

GARAPEN IRAUNKORRERAKO HELBURUAK

1 POBREZIA
DESAGERTZEA

2 GOSERIK
EZIZATEA

3 OSASUNA ETA
ONGIZATEA

4 KALITATE ONEKO
HEZKUNTZA

5 GENERO-
BERDINTASUNA

6 EDATEKO URA
ETA SANEAMENDUA

7 ENERGIA
ESKURAGARRI ETA
EZ-KUTSATZAILEA

8 LAN DUINA ETA
HAZKUNDE
EKONOMIKOA

9 INDUSTRIA,
BERRIKUNTZA ETA
AZPIEGITURA

10 DESBERDINTASUNAK
MURRITZEA

11 HIRI ETA
KOMUNITATE
IRAUNKORRAK

12 EKOIZPEN ETA
KONTSUMO
ARDURATSUA

13 KLIMA BABESTEKO
EKINTZA

14 URETAKO
BIZITZA

15 LEHORREKO
BIZITZA

16 BAKEA, JUSTIZIA
ETA INSTITUZIO
SENDOAK

17 ITUNAK,
HELBURUAK
LORTZEKO

**GARAPEN
IRAUNKORRERAKO
HELBURUAK**

18 HIZKUNTZA
ETA KULTUR
ANIZTASUNA

PERTSONA-EREDUA

EUSKALDUNA	EUSKAL HIZTUN OSOA
	EUSKAL IDENTITATE ETA KULTURA EZAGUTU ETA BIZI DITUENA
	ELEANIZTUNA
BARNE-SENDOTASUNA DUENA	BARNE-ASKATASUNA DUENA
	HELDUTASUN AFEKTIBOA DUENA
	BERE ONGIZATEA ZAINTZEN DUENA
	KONFIANTZA DUENA
ERABAKITZAILE- EKINTZAILEA	JAKIN-MINA DUENA
	ANALITIKO-KRITIKOA
	ERRESOLUTIBOA
ERALDATZAILEA	HUMANOA
	SORTZAILEA
	SOLIDARIOA
	AUTOERATUA
KOOPERATIBOA	LANKIDETZAN DIHARDUENA
	ERANTZUNKIDEA
	ENPATIKOA
	KOMUNIKATZAILE ASERTIBOA

DBH 1. unitatea

1

GIZarte zientziak

Ni biziko nintzateke...

eki PROIEKTUA ikasElkar

DBH 1. unitatea

3

GIZarte zientziak

Etorkizuneko enpresa eratzen

eki PROIEKTUA ikasElkar

14 URETAKO BIZITZA	15 LEHORREKO BIZITZA
11 HIRI ETA KOMUNITATE IRAUNKORRAK	12 EKOIZPEN ETA KONTSUMO ARDURATSUA
	13 KLIMA BABESTEKO EKINTZA

8 LAN DUINA ETA HAZKUNDE EKONOMIKOA	9 INDUSTRIA, BERRIKUNTZA ETA AZPIEGITURA	11 HIRI ETA KOMUNITATE IRAUNKORRAK
12 EKOIZPEN ETA KONTSUMO ARDURATSUA	13 KLIMA BABESTEKO EKINTZA	14 URETAKO BIZITZA
		15 LEHORREKO BIZITZA

1
DBH 3. unitatea

NATuraren zientziak

Bizidun ugari, naturaren opari

eki PROIEKTUA ikasgelkar

3 OSASUNA ETA ONGIZATEA	11 HIRI ETA KOMUNITATE IRAUNKORRAK	14 URETAKO BIZITZA	15 LEHORREKO BIZITZA
--------------------------------	---	---------------------------	-----------------------------

2
DBH 2. unitatea

NATuraren zientziak

Materialen propietateak, guztien erabilgarri

eki PROIEKTUA ikasgelkar

6 EDATEKO URA ETA SANEAMENDUA	12 EKOIZPEN ETA KONTSUMO ARDURATSUA
--------------------------------------	--

13 KLIMA BABESTEKO EKINTZA	14 URETAKO BIZITZA	15 LEHORREKO BIZITZA
-----------------------------------	---------------------------	-----------------------------

2
DBH 3. unitatea

NATuraren zientziak

Energiaren beharra, arazo iturri

eki PROIEKTUA ikasgelkar

7 ENERJIA ESKURAGARRI ETA EZ-KUTSATZAILEA	11 HIRI ETA KOMUNITATE IRAUNKORRAK
--	---

12 EKOIZPEN ETA KONTSUMO ARDURATSUA	13 KLIMA BABESTEKO EKINTZA
--	-----------------------------------

18 HIZKUNTZA ETA KULTUR ANIZTASUNA

4
DBH 3. unitatea

BIologia eta geologia

Ekosistemen oreka babestea denon helburu!

eki PROIEKTUA ikasgelkar

12 EKOIZPEN ETA KONTSUMO ARDURATSUA	13 KLIMA BABESTEKO EKINTZA
--	-----------------------------------

ZER ESANA DUGU, ENTZUN GAITZAZUE!

Egoeraren aurkezpena

Landuko dugun egoera honetan, egun gizartean garrantzitsuak diren hainbat gairen inguruan **pentsatzen duzuna argi eta ozen aldarrikatzeko** aukera izango duzu. Zergatik? Ondo informatutako gazteek eta iritzia ematen dutenek gizarte indartsuago bat eraikitzen laguntzen dutelako.

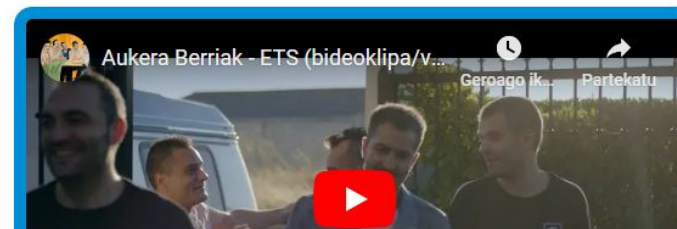

1. Aukera berriak

Gazteek ideia eta iritzi propioak dituzue munduaren funtzionamenduari eta hura hobetzeko moduei buruz, baina zuen ahotsa ez da beti entzuten. Ez al zarete, bada, zuek ere herritarrak? Ez al da, bada, zuen iritzia kontuan hartu behar edozein erabaki hartzeko? **Zer gertatuko litzateke erabakiak hartzerakoan zuen iritzia kontuan hartuko balira?**

1. ETS taldeak bidegurutzean aukera berriak daudela dio. Entzun eta irakurri abestia. Ados al zaude? Aukera berriak, zertarako? Iritzien bidegurutzeetatik... zurea eraikitzea da proposatzen dizuguna. Esatekoa baduzu, beraz, hasi zure iritzia lau haizetara zabaltzen, helduei mundua hobetzen laguntzeko.

Inoiz ez da berandu bide berriak probatzeko eta bizitzan aukera berriak sortzeko.

Gaiaren aukeraketa, lagungarriak diren ideiak eta ikerketa zientifikoa

EZTABAIDAGAIK

1. Elikagai transgenikoak vs ekologikoak.

1. Zeren arabera aukeratuko zenituzke elikagaiak?
2. Arrazoi ekonomikoek nolako eragina dute arrazoi zientifikoetan (biokimika)?

2. Plastikoak edo papera, ingurumenaren zaindari.

1. Zer nolako erabilera ematen diegu plastikozko eta paperezko poltsei?
2. Zer poltsek kutsatzen dute gutxiago eta zergatik?

3. Kimika naturala vs sintetikoak

1. Xanpuak sulfatoekin edo sulfatorik gabe. Zein aukeratuko zenuke eta zergatik?
2. Zein da kimikaren ekarpena kosmetikan?

4. Zaborraren auzia

1. Zer egin behar dugu gure zaborrekin?
2. Zaborraren kudeaketa eta ingurumena, nola uztartuko zenituzke?

5. Txertoak bai ala ez

1. Zein da txertoen funtzioa?
2. Zein da bakoitzak gai honi buruz hartzen duen erabakiaren eragina gizartearen?

6. Glutenik gabeko dietak

1. Zeren arabera esango zenuke elikagai bat osasungarria dela?
2. Zer nolako eragina izan dezakete bizi-funtzioetan glutena (edo beste molekula batzuk) duten elikagaiak?

7. Gaiari buruzko ezagutza zientifikoak ikertzen

Kontatu publikatzeko eskatu dizuten iritzia osatzeko, lehenik, aukeratutako gaiaren inguruan **ikerketa zientifikoa** egin beharko duzue. Ikerketa egiteko prozesuaren urratsei jarraitu beharko diezue, beti ere gogoratu informazio-iturrien egokitasuna aztertzea ezinbestekoa dela.

1. Ikerketa prozesuaren urratsak birgogoratzeko tartea duzue orain. Irakurri arretrez ondoko infografia hau.

Azken ekoizpena gauzatzen

Zuen intereseko gaiari buruz eman nahi duzuen iritzia prest duzue. Orain, audioa edo bideoa ekoizteko garaia da. Gero, Kontaizura bidali aurretik, egindakoa zuen ikaskideei aurkeztuko diezue, zure iritzia jakiteko irrikitan daude eta.

11. Audioa/bideoa egiten

Zure iritzia grabatzeko momentua heldu da. Zer egingo duzu? Audio bat ala bideo bat?

- 1. Erabaki** audio bat edo bideo bat egingo duzun eta zein baliabide erabiliko duzun horretarako.
- 2. Entseatu** prestaturik duzun testua ispilu aurrean pare bat aldiz. Saiatu ahalik eta naturalen gera dadin.
- 3. Bideoa** grabatu nahi baduzu, prestatu non egingo duzun eta zure itxura. Kontuan izan, sinesgarriagoa izan dadin, testua buruz esan behar duzula eta ez irakurtzen. Bideoan zure keinuak ere ikusiko dira; beraz, horiek ere zaindu.
- 4. Graba** ezazu audioa edo bideoa, eta behatu ea emaitza egokia den.
- 5. Gehitu zure ekoizpena** "Audio edo bideo ekoizpena" izena duen **datu-basean**. Horretarako, klikatu "gehitu sarrera" aukeran eta jarri zure izen-abizenak, eztabaidagaia, deskribapena eta egin duzun grabaketaren esteka dagozkien eremuetan.

Iritzia plazaratzen

Egindako **audio eta bideoak lau haizetara zabaltzeko ordua da.**

1. Egindako lanak ikaskideen artean **aztertuko** dituzue. Zuetako bakoitzak beste bi/hiru iritzi entzun edo ikusiko dituzue. Ondoren, **datu-base** bertan, bi ohar edo iradokizun idatziko dituzue bakoitzeko: lehenengoan, **lanaren alderdi on bat** adieraziko duzue, eta bigarrenean, **hobetzeko zerbait**. Ohartxo bakoitzean, iritzia eman duen ikaskidearen izena idatzi.

2. Zuetako bakoitzak Kontaizura bidaliko duzue zuen iritziaren audioa edo bideoa, oso garrantzitsua delako denen iritzia plazaratzea. Eta nork daki, agian, beste hainbat gazterengan ere eragina izango du zuek esandakoak !

Amaierako gogoeta, kezka partekatzea...

- Hezkuntzari esleitzen zaizkion egiteko guztien artean bat gehiago izateko arriskua dauka
- Hezkuntzak zabaltzen dituen mezuak lerratzen al dira gizarte moduan ditugun jokamoldeekin? Mezuaren eta ekintzen arteko kontraesan esanguratsuak daude
- Gizarte mailako erronka esanguratsuak dira Garapen Iraunkorreko Helburuek markatzen dizkigutenak; kontziente al gara horiek eskatzen dute bizi ohitura aldaketetz?

Beste eremu batzuetan gertatzen den bezala estrategia partekatu bat behar dugu hezkuntza erakunde eta eragileen artean, gizarte eragile eta erakundeekin batera eta agintari eta instituzioekin batera. Era horretan bakarrik benetako eraginkortasunez eta koherentziaz jokatzeko lortuko baitugu.

Eskerrik asko!

UEU jardunaldiak, 2023-06-30
Zigor Ibarzabal Bastarrika
zibarzabal@ehi.ikastola.eus